

(೨) ಶ್ರೀ ಎ. ನಾಗರಾಜು.—ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮನವಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಂದಿದೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಏರುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಪಿ ಎಲ್ ಡಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಚಕ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ಆ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಕಬು ಬೆಳೆಗಾರರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಏನು ಇದೆ, ಅದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯೇ ಬೇರೆ. ಈ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು

MR. SPEAKER.—I do understand. But the demands on the very subject is under discussion

SRI V. S. ACHAR.—Whereas we want full fledged discussion

MR. SPEAKER.—Demands are under discussion. Therefore the question of discussing separately does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಪರೇಟ್ ವಿಚಾರ ಆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಪರೇಟ್ ಆಗಿ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಅನ್ನುವುದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಇರುತ್ತದೆ ಡಾ. ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್ ರವರೂ ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನೂ ಸೆಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಆಚಾರ್.—ಈವೊತ್ತು ತಾವು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ಜನ ಶಾಸಕರ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಚಿವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಸಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕಾಲಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಾಗ ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರೂ ಸಹ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಇತರರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡದೇ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು ಉಂಟು. ಇದನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟ. ಇದು ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಸೌಜನ್ಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಎತ್ತಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮೇನವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಎತ್ತಬಹುದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು, ಇವರು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ ಹೆಚ್ ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಣ್ಣ ನಪ್ಪನವರು ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಹೋಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯಾಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಾನಾಯಕರವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಗೊಂದಲವಾಯಿತು ಅನ್ನುವುದು ತಮಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದೂ ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ? ನಾವು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನತೆಯನ್ನು ಆ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಈ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಎಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಆಚಾರ್ತಯವೇನಾದರೂ ಒಂದುವೇಳೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ನಾವುಗಳು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನ ಶಾಸಕರು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಶಿವಮೂರ್ತಿ.—ದಿನಾಂಕ ೮-೭-೮೩ ರಂದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಜಾಲಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದು ನಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.—ನಾನು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು

ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಪಟೇಲರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಆ ಜನತೆ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರು ಇಡೀ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನಂತೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂ ಎಲ್. ಎ ಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯತೆಗೋಸ್ಕರವಾದರೂ ಸಹ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಆ ಒಂದು ಆಹ್ವಾನಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ನೋಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬರೀ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತ ಅಚಾತುರ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.— ನಾವು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಯೇಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಸಾಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಶಾಸಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುವಾಗ, ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಸಹ ಶಾಸಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತ ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇ

ವೆಂದು, ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸೌಜನ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ನಾಯಕ್.— ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದು.

ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ

ವಿಷಯ:— ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ದೊರಕದಿರುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೆಳಕಂಡ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಏರು ಪೇರಾಗಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬೆಲೆ ಏರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಡಿತರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ವಿತರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬರಗಾಲದ ಕಾರಣ ದಿಂದಾಗಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅಂದಾಜು ೨೨ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಕೇವಲ ೧೬ ದಶಲಕ್ಷ ಟನ್ ಇಳುವರಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಈ ವರ್ಷ ಅಕ್ಕಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯ ಪೂರೈಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯ ಸರಬರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ವಸೂಲಾದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬದಲಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂದಾಜು ಶತ ೨೦ ರಷ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಡಿತರ ವಿತರಣೆ ಮೂಲಕ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕೆ.ಜಿ. ಯಂತೆ ಒದಗಿಸಲು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೩೭,೦೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇವಲ ೧೫,೦೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೨೨,೦೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಮದೂರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಗಡ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ೧೫,೦೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ೨೦,೦೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಈ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ದಾಸ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ೫,೦೦೦ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಈ ಪಡಿತರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಕೊರತೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೂ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಪರಿಣಾಮ ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿಣಾಮ ಲಭಿಸಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆ ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.